

VANHUSTEMME KUNTOUTUS KUNNIAAN

Suomella on edessään merkittävä rakennemuutos. Ikäihmisten laatusuosituksen toteuttaminen merkitsee, että yli 75-vuotiaista 91–92 % asuu tulevaisuudessa kotonaan. Nykyisin kotona asuvia on 87–88 %. Tavoitteen toteuttaminen merkitsee sitä, että noin 20 000 laitos- ja palveluasumispaikkaa on maastamme purettava.

Edellä olevaan tavoitteeseen pääseminen edellyttää maassamme systemaattista ja tavoitteellista kuntoutusta mutta se maastamme valitettavasti puuttuu. Sisältöä sote-uudistukseen - Tunnuslukuja terveydenhuollon suunnitteluun (Kunnallisanalan kehittämissäätiön tutkimusjulkaisu-sarjan julkaisu nro 78, Petra Kinnula, Teemu Malmi ja Erkki Vauramo) raportin mukaan kuntoutuksemme on hoidettu hyvin aivohalvauksen ja leikkauksen kuntoutustarpeen osalta, mutta vanhusten kuntoutus kaipaa systemaattista uudistamista. Tämän järjestäminen on edellytys rakenneuudistukselle ja säästöille. Nykyinen erikoissairaanhoidomme ei hoida vanhusten kuntoa, vaan vastuu siitä on siirretty kirjavalle kuntakentälle.

- Jos tavoitteeksi asetetaan Ikäihmisten laatusuositusten mukainen taso, on kuntoutuksella oltava paljon nykyistä merkittävämpi rooli, toteaa Eläkkeensaajien Keskusliiton valtuuston puheenjohtaja Arja Ojala.
- Edellä mainitun raportin mukaan esimerkiksi Ruotsissa kriisin jälkeen vanhus menee kotiin tai kuntoutussairaalaan. Jakso kestää enintään kuukauden, jona aikana kotona tehdään tarvittavat muutostyöt. Kuntoutus on tehokasta. Göteborgissa noin 80 % vanhuksista, jotka menivät aikaisemmin palveluasuntoon, palaa kotiin 1–3 vuodeksi. Loppuvaiheessa palveluasuntovaihe kestää kuukausia, ei vuosia. Ottakaamme siis tässä asiassa oppia länsinaapuriltamme, jatkaa Arja Ojala.

Palvelukortteileita eristämisen tilalle

Suomen asuntokanta on rakennettu 1970-luvun mitoituksella. Se on vanhusten käyttöön liian ahdas. Näin ollen kaikkia vanhuksia ei voida kotiuttaa. Laitosympäristöllä taas on toimintakykyä huonontava vaikutus ja tähän on maamme asiantuntijoidenkin taholta kiinnitetty huomiota (mm. Lääkärilehti 3/2013, Timo Strandberg ja Jaakko Valvanne).

Sisältöä sote-uudistukseen -raportin mukaan vanhuksillemme tarvitaan itsenäiseen asumiseen kaupunki- ja kuntakeskustojen palvelujen ääressä olevia tavallisia asuntoja, palvelukortteileita. Tulevaisuudessa vanhusten palvelut tuotetaan kotipalvelukeskuksesta, joka on osa palvelukokonaisuutta. Kortteliin kuuluu luonnostaan ravintola ja kahvila, parturi-kampaamo, mahdollisuus ohjattuun kunnon ylläpitoon ja kuntoutukseen. Muita palveluja on mukana tarpeen vaatima määrä.

MIKÄ ON EKL?

- Eläkkeensaajien aktiivinen edunvalvoja
- perustettu 1962, takana jo yli 50 vuotta aktiivista toimintaa
- Yli 80 000 jäsentä 346 yhdistyksessä

Valtuuston kokous

JULKILAUSUMA

TIEDOTUSVÄLINEILLE 25.4.2014

Julkaisuvapaa heti

Kun taajaman harrastustilat ovat palvelukorttelissa, loppuu vanhusten eristäytyminen, joka nykyiselle vanhustenhoidolle on tyypillistä. Samalla ympäristöstä tulee kuntouttava, kun sosiaalinen, psyykinen ja fyysinen kuntoutus yhdistyvät kokonaisuudeksi. Esimerkiksi Aalto-yliopisto on kiinnostunut tällaisen uudentyypin keskustan kehittämisestä. Tällainen monitoimitalo edellyttää korttelirakennetta. Sen suunnittelu on yksittäistä kohdetta vaativampaa. Monitoimitalossa oleva harrastustoiminta vähentää henkilökunnan painetta ohjelman järjestämiseen. Myös vierailijoiden on helpompi käydä pistäytymässä. Jo olemassa olevat julkisten palvelujen tilat, mm. koulut, päiväkodit tai kirjastot, muodostavat luontevasti monitoimisen palvelukorttelin perustan. Tällöin voidaan käyttää synergian tuottama hyöty sekä tilojen käytössä että sosiaalisessa ja yhteisöllisessä kanssakäymisessä.

- Ikääntyminen voi näin ollen elävöittää keskusta-alueita. Sote-uudistuksen yhteydessä on asiasta päättävien kysyttävä itseltään, että miksi meillä pidetään yllä vanhusten pitkäaikaista vuodeosastohoitoa, joka muualla on jo lopetettu. Olisiko kyseinen hoitomuoto syytä jo jättää taaksemme, päättää EKL ry:n valtuuston puheenjohtaja Arja Ojala.

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry

Lisätietoja:

Valtuuston puheenjohtaja Arja Ojala, 0500 877 333

MIKÄ ON EKL?

- Eläkkeensaajien aktiivinen edunvalvoja
- perustettu 1962, takana jo yli 50 vuotta aktiivista toimintaa
- Yli 80 000 jäsentä 346 yhdistyksessä